

GÜNÜN CEHRESİ

Türk Sanatlarının Büyük Değeri

I. H. Baltacıoğlu

Türk minyatürü, Türk hattatlığı, Türk mimarlığı der geçeriz! Ancak, bu sanatların dünya, insanlık çapındaki önemini bir türlü anlayamayız.

Dünyanın en büyük mimarlarından ve en büyük düşünürlerinden biri olan Le Corbusier insanlığın mimarlık kaderi üzerine söz söylemeye kendini yetkili sayar. Bu yetkisinin Parthenon ve Süleymaniye Camii gibi dünya şaheserlerini yakından incelemiş bir insanınki olduğunu da sözlerine katar.

Bir Avrupalı hristiyan mimarı bu kadar saran Süleymaniye'nin sanat sırrı nedir? Bu soruya ancak elli yaşından sonra cevap verebildim.

Türk'ün plâstik sanat şaheserlerini incelediğimiz zaman estetik değerlerinin başında din duygusunun geldiğini görüyoruz. Bu dinlilik yalnız tapacaklarla, tapınaklarla ilintili olan din eserlerinde değil, dünyalık olan ev eşyasında, el işlerinde bile vardır. Niçin böyledir? Bunun sebebi Türk'ün felsefesidir. Türk'e göre varlık yasalara bağlıdır. Bütün varlıkların sonu Allah'a varır. Kendi kendine var olan, kendinden başka olan bir şey olmayan Allah, doğruluğun, iyliğin, güzelliğin kendisidir. Allah varlığın yaratıcısı ve ülküsüdür. İşte bu Allah anlayışdır ki, Türk sanatını, tabiatı körükörüne yansılammaktan kurtarmış, Türk sanatını ülkülere, ilâhî anlamlara ulaştırmıştır. Onun içindir ki Türk sanatı beşerî, klâsik bir sanat olmuştur. Müslümanlığın övüneceği ulu sanat ta işte bu Türk sanatıdır.

Ne olurdu, din kültürünün rolünü tam olarak, doğru olarak anlayabilseydik. Hele şu ihtilâl, inkılâp kalkınma günlerimizde...

Medeniyet 19 Ekim 1960.

Boğazlıçl Üniversitesi

Arşlv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlere İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tarihi

Ismayıl Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu

BLTWRT0200714